

POSTANOWIENIE

Dnia 26 czerwca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie **M. M.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 26 czerwca 2024 r.,

wniosku adwokata P. K. o uzupełniające zasądzenie na jego rzecz kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu oskarżycielowi posiłkowemu M. B.,

na podstawie art. 626 § 2 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. P. K., Kancelaria Adwokacka w W., 738 zł (siedemset trzydzieści osiem złotych), w tym 23% VAT, tytułem dodatkowego wynagrodzenia za udzieloną pomoc prawną z urzędu oskarżycielowi posiłkowemu M. B. w postępowaniu kasacyjnym w sprawie III KK 352/20.

UZASADNIENIE

Adwokat P. K. został ustanowiony pełnomocnikiem z urzędu małoletniego oskarżyciela posiłkowego M. B., którego przedstawicielami ustawowymi są A. i D. B., w sprawie przeciwko M. M. w postępowaniu przed Sądem Najwyższym sygn. akt III KK 352/20. Na rozprawie w dniu 16 marca 2022 r. poprzez ustanowionego substytutą, reprezentował przedstawicieli ustawowych małoletniego, w postępowaniu przed Sądem Najwyższym. Zwrócił się wówczas o zasądzenie na

jego rzecz kosztów pomocy prawnej udzielonej oskarżycielowi posiłkowemu z urzędu, oświadczając, że koszty te nie zostały uiszczone w całości ani w części.

Sąd Najwyższy, w wyroku z dnia 16 marca 2022 r., sygn. akt III KK 352/20 (pkt III tiret 2), kierując się treścią § 17 ust. 7 i ust. 1 pkt 6 w zw. z § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu, zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. P. K. kwotę 738 zł, w tym 23% VAT, tytułem wynagrodzenia za reprezentowanie w postępowaniu przed Sądem Najwyższym oskarżyciela posiłkowego M. B.

W dniu 9 maja 2024 r. do Sądu Najwyższego wpłynęło pismo adw. P. K. z wnioskiem o wydanie uzupełniającego rozstrzygnięcia o kosztach, poprzez zasądzenie na jego rzecz od Skarbu Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu oskarżycielowi posiłkowemu, w związku z treścią wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 27 lutego 2024 r., stwierdzającego, że § 2 pkt 1 w związku z § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2023 r. poz. 2631) w zakresie, w jakim określa opłaty stanowiące ponoszone przez Skarb Państwa koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu w wysokości niższej niż stawki minimalne opłat określonych w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2023 r. poz. 1964, ze zm.), jest niezgodny z art. 64 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3, art. 32 ust. 1 zdanie drugie i art. 92 ust. 1 zdanie pierwsze Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Pełnomocnik wniósł o wydanie przez Sąd Najwyższy uzupełniającego postanowienia o kosztach i zasądzenie na jego rzecz kwoty 738 zł brutto, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez niego z urzędu, w związku z reprezentowaniem w postępowaniu przed Sądem Najwyższym w sprawie III KK 352/20 oskarżyciela posiłkowego M. B.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek jest zasadny.

Wnioskodawca trafnie powołuje się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia z dnia 27 lutego 2024 r. (SK 90/22), którym stwierdzono, że § 2 pkt 1 w

związku z § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2023 r. poz. 2631) w zakresie, w jakim określa opłaty stanowiące ponoszone przez Skarb Państwa koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu w wysokości niższej niż stawki minimalne opłat określonych w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2023 r. poz. 1964, ze zm.), jest niezgodny z art. 64 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3, art. 32 ust. 1 zd. drugie i art. 92 ust. 1 zd. pierwsze Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Podzielenie wyrażonego w tym wyroku stanowiska w sytuacji, gdy adwokatowi świadczącemu pomoc prawną z urzędu w postępowaniu przed Sądem Najwyższym w dniu 16 marca 2022 r. (a więc przed upływem 3 lat, kiedy - zgodnie z art. 641 k.p.k. - przedawnia się prawo do ściągnięcia zasądzonych kosztów procesu), zasądzono od Skarbu Państwa wynagrodzenie na podstawie niekonstytucyjnych przepisów (wg. zaniżonych stawek), wymaga przyznania dodatkowego wynagrodzenia, ustalonego na podstawie § 11 ust. 7 w zw. z ust. 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, a więc kwoty 600 zł powiększonej o 23% VAT.

Jak bowiem wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 13 grudnia 2023 r., I KZP 5/23, wydanie postanowienia uzupełniającego w trybie art. 626 § 2 k.p.k. z uwzględnieniem stawek należnych adwokatowi działającemu z wyboru w sprawach karnych jest w takiej sytuacji dopuszczalne i ma podstawy w rozproszonej kontroli konstytucyjności przepisów regulujących wysokość wynagrodzenia dla obrońcy z urzędu. Warunkiem jest, by nie prowadziło to do obciążenia nimi innych podmiotów niż Skarb Państwa ani do modyfikacji zasad ponoszenia kosztów procesu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2024 r., I KK 422/23). Należy uznać, że w niniejszej sprawie nie stał na przeszkodzie wydaniu postanowienia uzupełniającego o kosztach fakt obciążenia skazanego kosztami procesu za postępowanie kasacyjne w tej części, w jakiej Sąd Najwyższy oddalił kasację jego obrońcy. Obowiązek poniesienia przez skazanego

również tych dodatkowych kosztów jest bowiem konsekwencją oddalenia wniesionej na jego rzecz kasacji (art. 636 § 1 k.p.k.).

Sumując, oprócz zasądzonej w wyroku z dnia 16 marca 2022 r. na rzecz adw. P. K. kwoty 738 zł, tytułem wynagrodzenia za reprezentowanie w postępowaniu przed Sądem Najwyższym oskarżyciela posiłkowego M. B. należało przyznać mu dodatkowo z tego tytułu kwotę 738 zł, w tym 23% VAT.

Dlatego Sąd Najwyższy orzekł, jak w postanowieniu.

[PGW]

[ms]